Seletuskiri

Maardu Linnavolikogu määruse eelnõu „Maardu linna 2022. aasta eelarve vastuvõtmine“ juurde

ÜLDPÕHIMÕTTED

Maardu linna 2022. aasta eelarve koostamisel on lähtutud erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, milledest olulisemad on:

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus.
- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS).
- Maardu linna arengukava 2014 – 2025.
- Maardu linna eelarvestrateegia 2021 – 2024.

Maardu linna 2022. aasta eelarve on koostatud vastavalt rahandusministri poolt kinnitatud riigieelarve tulude-kulude klassifikaatorite järjestusele. Eelarve vastuvõtmisel kinnitab volikogu eelarve tulud ja eelarve kulud klassifikaatori koodide kahekohaliste kuluartiklite lõikes.

Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks, tekkepõhisena ja kinnitatakse volikogu määrusega ning esitlusvaluutaks on euro. Tekkepõhises eelarves kavandatakse majandustehinguid vastavalt nende toimumisele sõltumata sellest, kas sellega seotud raha on laekunud või välja makstud.

Eelarve koostamisel on aluseks võetud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses kehtestatud eelarve struktuuri, millest tulenevalt on eelarve ülesehitus ja liigendus viieosaline:

- põhitegevuse tulud (maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused jooksvateks kuludeks, muud tegevustulud);
- põhitegevuse kulud (antavad toetused jooksvateks kuludeks, personalikulud, majandamiskulud, muud tegevuskulud);
- investeerimistegevus (põhivara müük ja ost põhivara soetamiseks saadav ning antav sihtfinantseerimine, finantstulud ja –kulud);
- finantseerimistegevus (kohustuste võtmine ja tasumine);
- likviidsete varade muutus (raha ja pangakontode saldo muutus).

Eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on põhitegevuse tulem. Mida suurem on põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse investeerimisvõimekus. Põhitegevuse tulemi lubatav

väärtus aruandeperioodi lõpu seisuga on null või positiivne. Maardu linna prognoositav põhitegevuse tulem aastaks 2022 on 286 102 eurot.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulem miinus investeerimistegevus. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Kui eelarve tulem on positiivne, siis eelarve on ülejäägis. Kui eelarve tulem on negatiivne, on eelarve puudujäägis.

Maardu linna prognoositav eelarve tulem aastaks 2021 on -1 834 798 eurot.

Maardu linna 2022. a koondeelarve

	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU		**21 214 729**
30	**Maksutulud**		**15 573 245**
	3000	Füüsilise isiku tulumaks	13 810 000
	3030	Maamaks	1 761 145
	3044	Reklaamimaks	2 100
32	**Tulud kaupade ja teenuste müügist**		**945 987**
	320	Riigilõivud	12 000
	3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	397 748
	3221	Haridusteenused	471 383
	3221	Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste majandustegevusest	14 866
	3222	Laekumised spordi-ja puhkeasutuste majandustegevusest	2 190
	3233	Üüri- ja renditulud	33 000
	3237	Laekumised õiguste müügist (veoluba, müügipiletid,isiklik kasutusõigus)	10 800
	3238	Muu kaupade ja teenuste müük (sotsiaalmaja - koduteenused)	4 000
35	**Saadavad toetused tegevuskuludeks**		**4 675 097**
		Tasandusfond	
	35201	Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus	3 617 859
	35201	Huvihariduse ja huvitegevuse toetus	152 893
	35201	Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus	200 814
	35201	Toimetulekutoetuse maksmise hüvitis	293 228
	35201	Matusetoetus	51 364
	35201	Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	23 163
	35201	Kohalike teede hoiu toetus	335 776
38	**Muud tegevustulud**		**20 400**
	3825	Laekumised vee erikasutusest	10 000
	3880	Trahvid	5 000
	3888	Eespool nimetamata muud tulud	5 400
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU		**20 928 627**
4	**Antavad toetused tegevuskuludeks**		**1 895 146**
		Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	1 524 746
		Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	277 875
		Mittesihtotstarbelised toetused	92 525
	Muud tegevuskulud		19 033 481
50		Personalikulud	12 683 343
55		Majandamiskulud	6 224 722
60		Muud kulud, sh reservfond	125 416
	PÕHITEGEVUSE TULEM		**286 102**
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU		**-2 120 900**
15		Põhivara soetus (-)	-2 680 000
3502		Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	576 000
655		Finantstulud (+)	300
650		Finantstkulud (-)	-17 200
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))		**-1 834 798**
	FINANTSEERIMISTEGEVUS		**1 251 050**
2585		Kohustuste võtmine (+)	1 500 000
2586		Kohustuste tasumine (-)	-248 950
100	**LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)**		**-583 748**

PÕHITEGEVUSE TULUD

Maardu linna 2022. a eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud 21 214 729 eurot, vähenemine võrreldes 2021. aasta eelarve tuludega on 9,2%.

Alltoodud tabelis on toodud võrdlusandmed 2021. ja 2022. a tulude eelarve oodatavate põhitegevuse tulude kohta:

	Tululiik	2021. aasta tulud		2022. aasta tulude eelarve	
		Eelarve eurodes	Osakaalu % eelarvest	Eelarve eurodes	Osakaalu % eelarvest
30	Maksutud	15 561 025	68%	15 573 245	73%
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 274 332	6%	945 987	4%
35	Saadavad toetused tegevuskuludeks	5 359 248	23%	4 675 097	22%
38	Muud tegevustulud	833 691	3%	20 400	1%
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	23 028 296	100%	21 214 729	100%

<u>Maksutulud</u>

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, mis moodustavad põhitegevuse tuludest 73%. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust, maamaksust ja reklaamimaksust.

2022. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulusid summas 15 573 245 eurot, kasv võrreldes 2021. aasta maksutuludega umbes 1%. Suurima osatähtsusega linna eelarve põhitegevuse tuludest on füüsilise isiku tulumaks.

Üksikisiku tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet ning kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa edasiantava maksuna kohalikule omavalitsusele.

Riigieelarve eelnõu kohaselt eraldatakse 2022. aastal kohalikele omavalitsustele laekunud üksikisiku tulumaksust 11,96%.

Maardu linna 2022. aasta eelarvesse on üksikisiku tulumaksu laekumiseks arvestatud 13 810 000 eurot, mis teeb võrreldes 2021. aasta laekumisega suurenemise 0,9%.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mis laekub 100% linna eelarvesse. 2022. aasta eelarvesse on maamaksu planeeritud summas 1 761 145 eurot. Maamaksu arvestuse aluseks on võetud 2021. aasta laekumised ja eeldus.

Reklaamimaksu aluseks on kohalike maksude seaduse alusel linnavolikogu poolt kinnitatud reklaamimaksu kord. 2022. aastal on reklaamimaksu eelarvesse kavandatud summas 2 100 eurot.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 4%. Kokku on planeeritud laekumisi summas 945 987 eurot.

Riigilõivude tulud laekuvad vastavalt riigilõivuseadusele. Põhilised laekumised on ehitus- ja kasutuslubade väljastamise eest. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu riigilõivude laekumisest 12 000 eurot.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldab lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse õppekulude ja toitlustuskulude katmisel, teistelt omavalitsustelt laekuvaid kohamaksusid koolides, lasteaedades, huvikoolides. Maardu linn kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Vallad ja linnad võivad omavahel kokku leppida ka teisiti.

Maardu linna koolide omatulude laekumised on planeeritud lähtudes koolide poolt esitatud tulude prognoosist, mis koosnevad lapsevanemate osalusest (10.-12. klasside töövihikud) ja personali toitlustamisest laekunud tulust.

Maardu linna koolieelsete lasteasutuste omatulud on planeeritud lähtudes laste arvust ja planeeritavast lapsevanemate osalusest õppe- ja osaluskulude katmisel ning toitlustuskulude katmisel. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu haridusalasest tegevusest 869 131 eurot.

Tulusid kultuuri- ja kunstialasest tegevusest planeeritakse 2022. aasta eelarvesse 14 866 eurot. Tulud laekuvad Maardu Kultuuri-ja Infokeskus ja Maardu Linna Raamatukogu tasulistest teenustest.

Tulusid spordi- ja puhkeasutuste majandustegevusest planeeritakse 2022. aasta eelarvesse 2 190 eurot. Tulud laekuvad Maardu linna staadion tasulistest teenustest.

Üüri- ja renditulu on 2022. aasta eelarve põhitegevuse tuludesse planeeritud 33 000 eurot. Tululiik hõlmab nii Sotsiaalmaja korterite kui ka muu vara üüri- ja renditulu.

Õiguste müügi tulu on 2022. aasta tuludesse planeeritud 10 800 eurot. Tululiik sisaldab tulu nii hoonestusõiguse kui ka kasutusvalduse eest.

Muu kaupade ja teenuste müügi tulu on 2022. aasta tuludesse planeeritud 4 000 eurot. Saadavad toetused tegevuskuludeks.

Toetusi tegevuskuludeks planeeritakse Maardu linna 2022. aasta eelarvesse summas 4 675 097 eurot. Põhitegevuse tuludest moodustavad toetused tegevuskuludeks 22%.

Mittesihtotstarbelised toetused eraldatakse kohalikele omavalitsustele vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.02.2015 määrusele nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ ja muude Vabariigi Valitsuse määruste alusel. Toetusfondi vahendid on määratud kohalikele omavalitsustele konkreetsete tegevuste katteks: koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks, huvihariduse ja -tegevuse toetuseks, toimetulekutoetuste maksmise toetuseks; raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetuseks; matusetoetuste väljamaksmiseks, asendus- ja järelhooldusteenuse toetuseks, rahvastikutoimingute kulude hüvitiseks ning kohalike teede hoiu toetuseks.

Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all käsitletakse trahve ja muid varalisi karistusi, ebatavalisi kulusid ning ressursimakse, milleks on maardlate kaevandamisõiguse tasu, laekumised vee erikasutusest ning saastetasud. Maardu linna 2022. aasta eelarvesse planeeritakse muid tegevustulusid summas 20 400 eurot, mis moodustab põhitegevuse tuludest 1%.

PÕHITEGEVUSE KULUD

Maardu linna 2022. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud 20 928 627 eurot. Kulude eelarves ei kajastata põhivara soetusi, antava sihtfinantseeringu põhivara soetusi ja tasutud laenuintresse- need kululiigid arvestatakse eelarve kolmandas osas investeerimistegevusena.

Põhitegevuse kulud jagunevad antavateks toetusteks, mis 2022. aasta eelarves moodustavad kuludest 9% ja tegevuskuludeks, mis moodustavad 91% kogu põhitegevuse kuludest.

	Kululiik	2021. aasta		2022. aasta eelarve	
		Eelarve eurodes	Osakaalu % eelarvest	Eelarve eurodes	Osakaalu % eelarvest
4	Eraldised tegevuskuludeks	2 128 660	9%	1 895 146	9%
50	Personalikulud	11 324 495	49%	12 683 343	60%
55	Majandamiskulud	8 169 505	36%	6 224 722	30%
6	Muud kulud(sh. Reservfond)	1 298 816	6%	125 416	1%
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	22 921 476	100%	20 928 627	100%

Antavad toetused 2022. aasta eelarvesse on planeeritud summas 1 895 146 eurot.
Maardu linna eelarvest makstakse toetuseid füüsilistele isikutele (sotsiaaltoetused, peretoetused) ja juriidilistele isikutele (liikmemaksud, osalustasud, tegevustoetused).

Muud tegevuskulud on planeeritud summas 19 033 481 eurot, millest personalikulud moodustavad 60%, majandamiskulud 30% ja muud kulud 1%.

Kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmisel on sarnaselt kogu avalikule sektorile suurim osakaal personalikuludel. 2022 aastal Eestis tõuseb töötasu alammäär 12% ja moodustab 654 euroni ning tunnitasu 3,86 euroni. 2022. a eelarves on personalikulusid eelarvesse kavandatud summas 12 683 343 eurot, tõus võrreldes 2021. a eelarvega 12%. 2022. aasta personalikulude planeerimisel võeti arvesse, et põhipalga tõus on 2021. aastaga võrreldes keskmiselt 7,5%. Tõusu tingivad ka Muuga Lasteaia rühmade arvu kasv ning haridusasutustes koosseisude muutustest tulenev tööjõukulude tõus.

Majandamiskulusid on eelarvesse kavandatud summas 6 224 722 eurot, võrreldes 2021. aastaga on eelarve vähenenud 24%. Põhitegevuse kulude majanduskuludes on arvestatud valdkondade toimimiseks vajalike kulude, kehtivate lepingute ja erinevate õigusaktidega, arvestatud on ka põhjendatud ühekordsete kuludega.

Muude kulude koosseisus on arvestatud reservfondi eraldatud summa 120 000 eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Vastavalt KOFS-ile jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- Põhivara müük;
- Põhivara soetamine;
- Põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine;
- Põhivara soetamiseks antav sihtfinantseerimine;
- Finantstulud;
- Finantskulud.

Eelarveosa tulem näidatakse kogusummana, planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks on kulu summas -1 834 798 eurot.

Põhivara soetuseks on eelarves planeeritud 2 680 000 eurot.

Peamised investeerimisobjektid on:

- Maardu Gümnaasiumi vee- ja kanalisatsiooni tööd;
- Maardu Gümnaasiumi elektrisüsteemi renoveerimine ja tuletõkkeuste paigaldus (I ja II etapp);
- Maardu Põhikooli spordikompleksi detailplaneering ja projekteerimine;
- Kallavere Keskkool- tuletõkkeuste paigaldamine;
- Keskkonnakaitse - sadevesi ja kanalisatsioon;
- Kallavere kergliiklusteede rajamine;
- Tänavavalgustuse taristu renoveerimine (Maardu linna Kallavere elupiirkonnas);
- Lasteaed Rõõm - kahe trepikoja remonditööd;
- Lasteaed Rukkilill Nurga tn hoone rekonstrueerimine;
- Muuga lasteaia teise hoone rajamine;
- Parkimisplatside ja teede ehitus;
- Laste mänguväljaku ja spordiplatside ehitamine;
- Elamumajanduse arendamine;

Põhivara soetuseks planeeritud saadav sihtfinantseerimine on kokku 576 000 eurot.

Finantskuludena on planeeritud laenuintresside tasumine summas 17 200 eurot, prognoos on tehtud hetke pangalaenude intressitasemeid arvestades.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

KOFSi alusel kuuluvad finantseerimistegevuse eelarveosa koosseisu laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine, teenuste kontsessioonikokkulepete alusel kohustuste võtmine ning võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirentija faktooringkohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ja tagasimaksed teenuste kontsessioonikokklepete alusel. Finantseerimistegevuse kogusumma on üks komponent eelarve ülejäägi ja puudujäägi arvestamisel.

Kohustuste võtmise all on planeeritud 1 500 000 euro ulatuses laen uue Sotsiaalmaja ehitamiseks. Kohustuste tasumise all kajastatakse olemasolevate laenude tagasimakseid 2022. aastal summas 248 950 eurot.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

KOFSi alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpabereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk.

Kohaliku omavalitsuse üksuse osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ning müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas.

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemite kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks. Likviidsete varade planeeritud jääk 31.12.2021 seisuga 4 011 943 eurot, millest 583 748 eurot on suunatud 2022. a eelarves kulude katteks.

NETOVÕLAKOORMUS

Netovõlakoormuse arvutamisel lähtutakse KOFS § 34 lõikest 3.

Seaduse kohaselt on netovõlakoormus laenukohustiste ja likviidsete varade vahe aruandeaasta lõpu seisuga. Võlakoormuse arvestamisel lähtutakse netoarvestuse põhimõttest, et suuremas summas likviidsete vahendite olemasolul saaks omavalitsusüksustele võimaldada suuremas summas kohustiste võtmist. Netovõlakoormuse arvestuses võetakse arvesse erinevaid võlakohustised, sh võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringukohustised, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustised, tagastamisele kuuluvad sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksed, pikaajalised võlad tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivad kohustised ning muud pikaajalised kohustised, mis nõuavad tulevikus rahast loobumist.

Netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude summat. Kui vahe on väiksem kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tulud, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Seadus kehtestab netovõlakoormuse ülemmäära, mis sõltub omafinantseerimise võimekusest.

Eriolukorrast lähtuvalt on 2021-2022 netovõlakoormuse ülempiir 80% põhitegevuse tuludest.
Maardu linna netovõlakoormuse näitajad:

	seisuga 31.12.2021	seisuga 31.12.2022
Põhitegevuse tulud	23 028 296	21 214 729
Võlakohustised kokku	3 130 528	2 869 035
Likviidsete varad	712 150	725 400
Netovõlakoormus(eurodes)	2 418 378	2 143 635
Netovõlakoormus(%)	9,90%	8,40%

Jelena Visbek
Rahandusosakonna juhataja